Билан А. М. Интеграционные процессы в профессиональной подготовке будущего учителя технологий при обучении информатическим и общетехническим дисциплинам.

В статье рассматриваются теоретические и практические подходы к интеграции информатических дисциплин и предметов технического цикла, их содержательные и методические пересечения за счет использования ИТ. Обосновывается возможность их интеграции с использованием единых подходов к разработке содержания, методов и средств обучения.

На сегодня в системе технологического и профессионально-технического образования при обучении общетехническим дисциплинам используются электронные образовательные ресурсы, обучающие системы на базе мультимедиа-технологий, экспертные системы, средства телекоммуникации и тому подобное. С помощью средств информатизации, содержание образования практически по всем дисциплинам обогащается новыми процессуальными умениями, способностью свободного оперирования информацией, творческим решением проблем с акцентом на индивидуализацию образовательных программ. При этом опыт показывает, что эффективное использование ИТ требует обоснованного комбинирования средств информатизации.

Ключевые слова: интеграционные процессы, интеграция дисциплин, информатические дисциплины, общетехнические дисциплины, информатические компетентности, будущие учителя технологий.

BILAN A. M. Integration processes in the professional training of the future teacher of technology in the teaching of computer science and general technical disciplines.

The article deals with theoretical and practical approaches to the integration of computer science disciplines and subjects of the technical cycle, their content and methodical sections through the use of IT. The possibility of their integration with the use of common approaches to the development of content, methods and means of training is substantiated.

Today, in the system of technological and vocational education in the training of general technical disciplines use electronic educational resources, training systems based on multimedia technologies, expert systems, telecommunications and the like. With the help of the means of informatization, the content of education in almost all disciplines enriched with new procedural skills, the ability to freely manipulate information, creative problem-solving, with an emphasis on the individualization of educational programs. In this case, experience shows that the effective use of IT requires a well-balanced combination of informatization.

Keywords: integration processes, integration of disciplines, informational disciplines, general technical disciplines, informational competences, future teachers of technologies.

УДК 378.011.3-051:784]7.071.2

Ван Їсін

ПЕДАГОГІЧНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ВМОТИВОВАНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ ДО НАБУТТЯ ЗНАНЬ У ГАЛУЗІ ВОКАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ВИКОНАВСТВА

У статті окреслено форми, методи і засоби педагогічного впливу на мотиваційну сферу майбутніх учителів музики для набуття вокально-педагогічної обізнаності. Застосування

педагогічного інструментарію розглянуто у контексті формальної, неформальної та інформальної вокально-педагогічної освіти. Конкретизовано методичне забезпечення для формування інтересу до вокально-педагогічної діяльності, а також для створення психологічної установки студентів на набуття, засвоєння та накопичення комплексу знань у галузі вокальної педагогіки. Подано авторське визначення означеної установки. Наведено навчальні курси, під час вивчення яких забезпечується педагогічне стимулювання набуття знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства. Розкрито зміст і особливості застосування наведеного педагогічного інструментарію. Констатовано про доцільність варіативного застосування бінарних, теоретичних, інформаційно-комунікаційних методів, методів мотивації мистецького навчання для формування готовності студентів до практичного застосування набутих вокально-педагогічних знань.

Ключові слова: вектор особистісної цілеспрямованості, майбутній вчитель музичного мистецтва, формальна, неформальна та інформальна освіта, психологічна установка.

В сучасних умовах активного залучення компетентнісного підходу під час фахової підготовки майбутніх фахівців величезного значення набуває формування особистості вчителя музики, який є не просто обізнаним, а володіє необхідним комплексом психолого-педагогічних, вокально-педагогічних, виконавських та інших знань і умінь, є вмотивованим щодо перманентного їх поглиблення, вільного оперування ними, а також їх практичного застосування. У цьому контексті проблема педагогічного стимулювання вмотивованості майбутнього вчителя музичного мистецтва до набуття й засвоєння знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства є вельми актуальною.

Метою педагогічного стимулювання вмотивованості майбутнього вчителя музичного мистецтва до набуття й засвоєння знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства було визначено формування вектору особистісної цілеспрямованості студентів вищих музично-педагогічних ВНЗ, спрямованого на перманентне розширення обсягу та накопичення знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства. Педагогічним інструментарієм слугувала сукупність інформаційно-комунікаційних методів, поєднаних із методами мотивації мистецького навчання, теоретичними, вербальними, образно-демонстраційними, бінарними, інтерактивними методами тощо. Необхідність такого поєднання була обумовлена потребою щодо консолідації формальної, неформальної та інформальної освіти у галузі вокальної педагогіки та виконавства.

Педагогічне стимулювання вмотивованості майбутнього вчителя музичного мистецтва до набуття й засвоєння знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства відбувалося у трьох освітніх сферах — формальної, неформальної та інформальної вокально-педагогічної освіти.

У сфері формальної вокально-педагогічної освіти робота проводилася традиційно: у формі індивідуальних та групових (лекційних, семінарських та ін.) аудиторних занять з навчальних курсів "Постановка голосу", "Спецкурс з постановки голосу", "Хоровий клас", "Сольфеджіо", "Вітчизняна та всесвітня історія музики", "Духовна музика", "Стильова гармонізація" та ін. з циклу

професійної науково-предметної підготовки.

Велика увага приділялась формуванню інтересу майбутніх учителів музики до вокально-педагогічної діяльності. Адже сформованість інтересу студентів факультетів мистецтв до вокально-педагогічної діяльності спричиняє не тільки до потребового збудження, а й до пролонгації пізнавальних потреб, що спрямовують майбутніх фахівців на віднайдення та засвоєння знань, а також на формування умінь у галузі вокальної педагогіки та виконавства [2].

Для формування означеного інтересу було задіяно методи мотивації мистецького навчання, зокрема підгрупа методів розвитку інтересу до вокально-педагогічної діяльності, вербальних, образно-демонстраційних методів, поєднаних із інформаційно-комунікаційними методами і засобами. Під час формування інтересу до вокально-педагогічної діяльності ці методи і засоби застосовувались консолідовано, на комплексній основі для кожного з навчальних курсів. Розглянемо комплекс вищезазначених методів і засобів для формальної, неформальної та інформальної вокально-педагогічної освіти.

Оскільки основою для формування вокально-педагогічної ерудованості майбутніх учителів музики для формальної вокально-педагогічної освіти, що здійснюється у вищих музично-педагогічних навчальних закладах, є навчальні дисципліни "Постановка голосу" та "Спецкурс з постановки голосу", то доцільно розглянути методичне забезпечення саме для цих курсів. Під час аудиторних індивідуальних занять з "Постановки голосу" для вокально-педагогічної розвитку інтересу до діяльності застосовувались: симуляційна інтерактивна гра "Студент в ролі викладача", роз'яснення значимості вокально-педагогічної діяльності для особистісно-творчого та фахового розвитку (з групи методів мотивації мистецького навчання); пояснення, поточний коментар щодо розвитку й розподілу співацького дихання, чистоти інтонування, застосування головних і грудних резонаторів тощо, бесіда з теми "Формування високої співацької позиції як комплексу вокально-технічних відчуттів" (з групи вербальних методів); демонстрація вокальних творів, художня ілюстрація словесних пояснень, які забезпечуються особистісним показом викладача на занятті(з групи образно-демонстраційних методів); демонстрація вокальних творів за допомогою комп'ютера; прийом створення ситуації самостійного підбору самостійного вокального навчального репертуару на основі прослуховування студентами вокальних творів в інформаційному просторі та ін. (з групи інформаційно-комунікаційних методів і засобів).

Під час занять із навчальної дисципліни "Спецкурс з постановки голосу" для розвитку інтересу до вокально-педагогічної діяльності комплексно застосовувались: з методів мотивації мистецького навчання — навчальні дискусії за темами: "Роль вокальних вправ і вокалізів у розвитку умінь рухливості співацького голосу", "Шляхи розвитку співацького дихання",

"Позитивні і негативні впливи шкільних вокальних конкурсів на формування музичної культури молодших школярів"; з інформаційно-комунікаційних методів і засобів — колективне обговорення вищезазначених дискусійних тем на електронних форумах, метод колективного формулювання студентами найбільш резонансних дискусійних тем з вокальної педагогіки та виконавства на електронних форумах.

Також у межах формальної освіти з навчальних дисциплін "Хоровий клас", "Сольфеджіо", "Вітчизняна та всесвітня історія музики", "Духовна гармонізація" музика", "Стильова та ін. було застосовано пред'явлення навчальних вимог з групи методів мотивації мистецького навчання, який використовується за допомогою спеціально розроблених критеріїв оцінювання знань. З групи методів мотивації мистецького навчання було застосовано метод заохочення до навчання хоровому співу "Хоровий клас"), (навчальна дисципліна Цей метод базується словесному схваленні найбільш сумлінних студентів шляхом визначення їх найвищих рейтингів успішності для кожної з партій хорового колективу.

Вельми ефективним для формування вмотивованості виявився метод рекомендації студентів до участі у всеукраїнських та міжнародних олімпіадах та конкурсах на кшталт професійного конкурсу "Кращий за фахом". Цей метод було використано з метою педагогічного стимулювання й підтримки позитивного емоційного супроводження когнітивно-пізнавальних процесів, активізація яких відбувається під час вокально-хорового навчання майбутніх учителів музики.

У контексті методичного забезпечення розвитку інтересу до вокальнопедагогічної діяльності для неформальної вокально-педагогічної освіти, що організується і здійснюється студентом самостійно, поза формальною освітою, вельми важливим нашим завданням було методично забезпечити цілеспрямованість щодо додаткового набуття та засвоєння студентами вокально-педагогічних знань та умінь. Адже широка поінформованість у цій царині може бути забезпечена виключно на основі подальшої самостійної теоретичної і практичної діяльності — у процесі здобуття неформальної освіти, напрямки якої мають корегуватись викладачем.

- З методичного забезпечення розвитку інтересу до вокальнопедагогічної діяльності у контексті неформальної освіти на інформаційноцільовому етапі було задіяно такі форми, методи і засоби:
- колективне обговорення на електронних форумах написаних і опублікованих студентами наукових статей з актуальних проблем вокальної педагогіки та виконавства;
- організація і проведення в режимі on line студентських науковопрактичних конференцій, семінарів та "круглих столів" з проблем вокальної педагогіки та виконавства;
- колективні рейтингові голосування студентської аудиторії щодо рівнів проведення вокальних і вокально-хорових концертних заходів, "майстер-

класів", "творчих майстерень" провідних педагогів та виконавців-вокалістів.

У контексті методичного забезпечення розвитку інтересу до вокальнопедагогічної діяльності для інформальної вокально-педагогічної освіти, що також набувається студентом поза вищим музично-педагогічним навчальним закладом і здійснюється через фахове спілкування, читання спеціалізованої літератури, аналіз навчання та фахової діяльності як на власному досвіді, так і досвіді колег [1], на інформаційно-цільовому етапі було задіяно наступні форми, методи і засоби педагогічного впливу:

- організація електронної бібліотеки, що містить навчальну літературу з проблем вокальної педагогіки та виконавства;
- організація творчих зустрічей із провідними вчителями музичного мистецтва з метою застосування у процесі фахового навчання їх позитивного досвіду;
- обмін досвідом вокально-педагогічної діяльності на уроках музичного мистецтва в загальноосвітній школі під час "Виробничої педагогічної практики з музики" на електронних форумах.

Педагогічне стимулювання вмотивованості майбутнього вчителя музичного мистецтва до набуття й засвоєння знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства вимагало окрім інтересу формування також психологічної установки на накопичення комплексу знань у цій галузі. Сформованість такої установки є вельми важливою для набуття та засвоєння комплексу знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства. Саме означена установка засвідчує сформованість вектору цілеспрямованості особистості студента на усвідомлене формування вокально-педагогічної ерудованості зокрема і на готовність до практичної вокально-педагогічної діяльності вчителя музики загалом, що є кінцевим результатом мотиваційного процесу.

Визначаючи поняття "установка на набуття, засвоєння та накопичення комплексу знань у галузі вокальної педагогіки" в якості інтегрованої психологічної характеристики майбутнього вчителя музики, яка є результатом педагогічно скерованого процесу пролонгації пізнавальних потреб з метою надання потребовому спонуканню стійкого характеру, ми паралельно розробили спеціальний педагогічний інструментарій. Цей інструментарій базувався на утворенні бінарних методів, що синтезували в собі різні методи мотивації мистецького навчання, застосовані на базі інформаційно-комунікаційних технологій.

Методичне конструювання бінарних методів відбувалось наступним чином. До прикладу, метод роз'яснення значимості набуття знань щодо будови голосового апарату дітей підліткового віку, який мав стимулювати навчально-пізнавальну діяльність шляхом роз'яснення цілей засвоєння означених знань, було синтезовано із методами стимулювання потребового збудження і пролонгації пізнавальних і художньо-естетичних потреб студентів (уведено у зміст інтернет-лекції на тему "Вокально-хорова робота

із підлітками у період мутації голосу", що проводилась у відкритому інформаційному просторі).

На початку проведення цієї інтернет-лекції з навчальної дисципліни "Методика музичного виховання" метод роз'яснення значущості набуття знань щодо будови голосового апарату учнів підліткового віку концентрує увагу майбутніх учителів музики на важливості цих знань для повноцінного провадження фахової діяльності у середніх класах загальноосвітньої школи. А потім ефективність застосування цього методу підсилюється за рахунок приєднання методу стимулювання потребового збудження щодо створення проблемної ситуації актуальності під час проведення уроків музичного мистецтва у віртуальних середніх класах.

Педагогічна стимуляція пізнавальних потреб майбутніх учителів музики, здійснювалась шляхом застосування інтерактивного методу "Дебати в стилі наукової конференції", який застосовувався в режимі on line (уведено у відкрите заняття за темою "Міоеластична, нейрохронаксична та резонансна теорії вокального звукоутворення: зміст, переваги та значення").

Таким чином, варіативне застосування бінарних, теоретичних. інформаційно-комунікаційних методів, методів мотивації мистецького навчання не тільки уможливило формування вектору особистісної цілеспрямованості студентів вищих музично-педагогічних BH3, спрямованого на перманентне розширення обсягу та накопичення знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства, але й сприяло формуванню їх готовності до практичного застосування набутих знань у процесі фахової вокально-педагогічної діяльності в загальноосвітній школі.

Використана література:

- 1. *Гончаренко С. У.* Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене / С. У. Гончаренко. Рівне : Волинські обереги, 2011. 519 с.
- 2. *Хоружа О. В.* Компонентна структура етнопедагогічного мислення майбутнього вчителя музики / О. В. Хоружа // Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти : зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. Випуск 7 (12). С. 116-122.

References:

- 1. *Honcharenko S. U.* Ukrainskyi pedahohichnyi entsyklopedychnyi slovnyk. Vydannia druhe, dopovnene / S. U. Honcharenko. Rivne: Volynski oberehy, 2011. 519 s.
- 2. *Khoruzha O. V.* Komponentna struktura etnopedahohichnoho myslennia maibutnoho vchytelia muzyky /O. V. Khoruzha // Naukovyi chasopys natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriia 14. Teoriia i metodyka mystetskoi osvity: zb. nauk. prats. Kyiv: Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2007. Vypusk 7 (12). S. 116-122.

ВАН ЙИСИН. Педагогическое стимулирование мотивированности будущего учителя музыки к получению знаний в области вокальной педагогики и исполнительства.

В статье очерчено формы, методы и способы педагогического влияния на мотивационную сферу будущих учителей музыки для вокально-педагогической образованности.

Использование педагогического инструментария рассмотрено в контексте формального, неформального и информального вокально-педагогического образования. Конкретизировано формирования интереса к вокально-педагогической обеспечение для деятельности, а также для создания психологической установки студентов на усвоение и накопление комплекса знаний в области вокальной педагогики. Сформулировано авторское определение этой установки. Приведено учебные курсы, во время изучения которых педагогическое стимулирование приобретения вокально-педагогических обеспечивается содержание Раскрыто и особенности использованного педагогического инструментария. Констатировано про необходимость вариативного использования бинарных, теоретических, информационно-комуникационныхметодов, методов мотивации обучения искусству для формированияготовности студентов к практическому использованию приобретенныхвокально-педагогических знаний.

Ключевые слова: вектор личностной целенаправленности, будущий учитель музыкального искусства, формальное, неформальное, информальное образование, психологическая установка.

WANG YIXING. Pedagogical stimulation of the motivation of the future teacher of music to gain knowledge in the field of vocal pedagogy and performance.

The article outlines the forms, methods and ways of pedagogical influence on the motivational sphere of future music teachers for vocal pedagogical education. The use of pedagogical tools was considered in the context of formal, informal and informational vocal pedagogical education. The methodological support for the formation of interest in vocal and pedagogical activity, as well as for creating a psychological setting of students for the mastering and accumulation of a complex of knowledge in the field of vocal pedagogy, is concretized. The author's definition of this setting is formulated. The training courses are provided, during the study of which the pedagogical stimulation of the acquisition of vocal pedagogical knowledge is provided. The content and peculiarities of the pedagogical tools used are revealed. It was stated about the need for the varied use of binary, theoretical, information and communication methods, methods of motivating art education to form students' readiness for the practical use of acquired vocal pedagogical knowledge.

Keywords: vector of personal purposefulness, future teacher of musical art, formal, informal, informational education, psychological attitude.

УДК-796.012.35:796.015.132+78.05"312"

Веселкіна С. О., Соронович І. М.

СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В СПОРТИВНИХ ТАНЦЯХ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ

Предметом дослідження є обґрунтування програм фізичної підготовки кваліфікованих танцюрістів на основі використання сучасних фітнес технологій. Розглянута характеристика танцювального спорту, позначена проблема та актуальність даного дослідження. Численні дослідження, представлені в спеціальній літературі з танцювального спорту, які пропонують різноманітні варіанти програм спеціальної фізичної підготовки. Аналіз фітнес технологій дозволяє не стільки використовувати окремі програми, скільки вибрати і систематизувати найбільш ефективні елементи, раціональні для їх застосування в системі танцювального